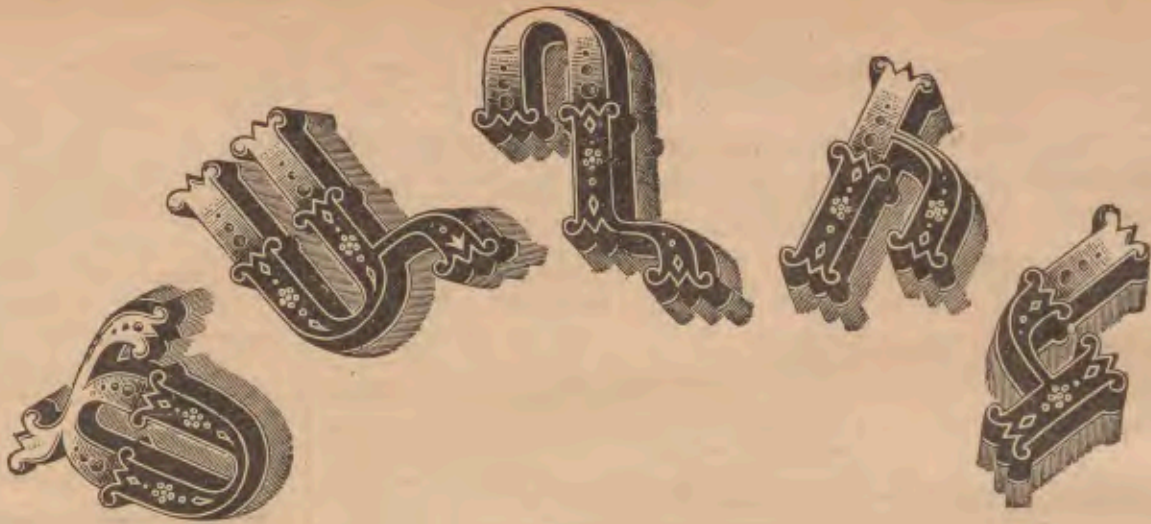

Ծանուցման տողը .
Առաջին . երեսը 5

Հ Ա Յ Կ Ա Յ Ի Ն

Gérant responsable
A. SAKATIAN

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորե-
շաքի եւ Նարաք օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան
գինն է 100 դուրուս արծաթ , — Վեցամսեայն 50 . — Գաւա-
ռաց համար 115 դրէ : Վեցամսեայ 60

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսեմաէր եւ Տեօդէն Անտոն Սափեան ,
Կ. Պօլիս , Պապր Ալի հասէտի բիւ 20
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տուիր :

Թիի 96 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 20 ՈՒՐԱՐԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ . Պատրիարքարանի ժանուց-
եալ խնդրոց քննութեան համար Բարձր
Արքիեպիսկոպոսի բաշայի նախագահութեամբ
կազմեալ յանձնաժողովոյ անդամք են
Կրթական նախարար Վսեմ : Միւնիֆ
Վաչա , Վսեմ : Պէյլիկճի պէյ , եւ Դա-
տական նախարարութեան խորհրդա-
կան Վսեմ : Վահան էֆէնտի :

Կը լսենք թէ յանձնաժողովն իւր
նպատակաւոր տեղեկագիրը պիտի մա-
տուցանէ նախարարաց խորհրդոյ յա-
ռաջիկայ նստին , եթէ արդէն չէ մա-
տուցած առջի օրն :

Պրուսայի Առաջնորդ Գեր. Բար-
թոլդիմէոս եպիսկոպոսի եւ տեղոյն
դաւառական ժողովոյ գիւնին կողմէ
ստորագրեալ գիրքը ուղղեալ է առ Ամեն .
Ս . Պատրիարք Հայրն՝ ցաւ կը յայտնէ
Ն . Ամենապատուութեան հրաժարա-
կանին համար եւ կը խնդրէ շարունա-
կել զիւր պաշտօն :

Նոյնիմաստ հեռագիր մ'եւս հա-
սած է Եւգենիայէ ինչպէս նաեւ այլ եւ
այլ դաւառանքէ :

Ռուսմանիոյ Թրկօղնա քաղաքի Հո-

գաբարձութեան եւ ազգայնոց կողմէ
ի Պատրիարքարան հասած գիրքը կը
ժանուցանէ թէ տեղոյն Մոսկովեան
Տ Խաչատուր քահանայն ժողովուրդն
անհովիւ թողլով Պուքրէշ մեկնել է ,
անդ քահանայագործելու համար : Այս
գիրք յանձնուեցաւ Կրօնական ժողովոյ :
Միւս կողմէ Պատրիարքական Գեր .
Փոխանորդ Հայրն յիշեալ քահանայէն
բացատրութիւն պահանջեց իւր այս
ընթացքին համար որ մեծապէս գայ-
թակղեցուցած է տեղոյն ժողովուրդը :

ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Հ Ա Յ Գ Ա Թ Ո Ւ Ի Կ Ա Յ

Ժամանակէ մը ի վեր այս փափա-
քելի միութեան նկատմամբ լինեցաւ , կը
լինայ կոր կսուի միշտ . Օրական թեր-
թին մէկն ալ մի քանի օր առաջ՝ միութեան
դաշնագիրը երկու կողմանէ ստո-
րագրուելով կանոնագիրը Բ. Գրան մա-
տուցուեցաւ ըսաւ — այս ալ սուտ : Մեր
առած ստոյգ տեղեկութեան համե-
մատ դեռ եւ ոչ մէկ կարգադրութիւն
եղած է միութեան մասին , վերջին
չորեքշաբթի օրն անդի հասունեանց
մ'է Վսեմ . Սադրը Յովհաննէս , Բօր-
թուգալ Միքայէլ եւ Բէքմէզ Կոմիտաս
էֆէնտիներն Գեր . Պագչեան Նիկողոս

վարդապետի հետ , Ղալաթիոյ Գրէտի
— Ժէնէրալ պանդայի մէջ ժողով գո-
մարելով , միութեան ծրագրոյն վրայ
երկար խորհրդակցելէ յետոյ , խընդ-
րոյն առանց լուծում մը տալու ցը-
րուել են :

Մենք ասկէ վերջը յիշեալ միութեան
մասին թովմա առաքելոյն դե-
րահաւատութեանը պիտի հետեւինք :

ՏԱՐԵՑՈՅՑ ԽԻԿԱՐԻ

Պարոնեան էֆէնտիի սոյն հրա-
հանգիչ եւ զուարճալի Տարեգուշակ
(Գաղամիա) տետրը կը ծախուի ամեն
գրավաճառաց քով ի գին 50 բարա :

Շատ առնողներու համար զեղջ .
կեդրոնատեղին է Կ . Պօլիս Մէհմէտ
բաշա խան թիւ 18 :

Մեծարոյ եւ բարեսիրտ Հեղինա-
կին 88 տարւոյ Յուլիս 11ի նկատմամբ
ըրած գուշակութիւնը սրտովն փա-
փաքելի է . ուստի տար՝ երկինք որ
սուտ չեղար :

Գիտական Շարժումի Սեպտեմբեր
ամսաթիւն հրատարակուեցաւ , խըմ-
բագրապետին գանդատովն հանգերձ .
Բովանդակութիւն

Աստեղագիտական , Մանկաբար-

ձական, երաժշտական, Բնապատմական, Շարժումագիտական, Գիտական մանրալսարը, Երկրագործությունը Շարժման մէջ, Խրատ արհեստական, Նուրբատունութիւն, Գիտական հարցմունք, Թիւնոս ձկան պարբերական չուն, անկեց վերջը լայնատարած Ծով:

ԱՅՂԱՆՈՏԱՆԻ ԷՄԻՐԻՆ ՎԵՐՅ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Տարօրինակ պատմութիւններ կը գրուելին Սֆղանստանի էմիրին, Ապտիւրրահմանի, իւր ժողովուրդը կառավարելու եղանակին վրայ: Քիչ ատեն սուլթ օր մը էմիրը նստած էր ստեան քննել հանրային գործերու Պալատականը դադարէ Էին իրենց գործերուն: Հրաման հանուած էր ազատել այս ինչ անձերը իրենց ապրուստի ներդրութիւններէն, և ահա ատենն իսկոյն անցաւ աւելի մեծ խնդիրներու քննութեան և սկսաւ խօսիլ Անգղիացուց և Ռուսաց վրայ: Մարդ մը որ դեռ նոր ընտրուած էր նստիլ դատարանը, և լաւ ծանօթութիւն չունէր իւր վեհապետին կերպերուն վրայ, ըսաւ, «Տէր երկրի, ժողովուրդը թող ըսէ ինչ որ կ'ուզէ, բայց նուազագիտած եմ քաղաքական հորիզոնը հեռատես աչուընքով, և Ռուսերը կուգան» երկրին Տէրը ժպտեցաւ յաղցր ժպտով, ժպտեցան նաև պալատականաց ոմանք որ գիտէին թէ ինչ կը նշանակէր էմիրին այն ժպտը, և դառնալով դէպ ինչ «հեռատես աչուընքով» ըսիր, «Դուն, պայծառ քոհար մեր ատենին, և արև մեր իմացականութեան, վստահ ես թէ այդպէս է բանը» «Երկրին Տէրը ամենագէտ է և ծանօթ ամեն բանի» պատասխանեց նա: «Ճշմարիտը խօսելով, մենք կը տեսնենք բաներ, բայց հիմա ծերացած ենք: Բաց աստի նա ծառը արգելք է մեր տեսնելուն, բայց դուն դեռ ահա ես, ուրեմն գնա, ել այն ծառը, գիտէ անիծեալ Մոսկովին շարժումները, և երբ նա շատ մօտենայ մեզ, եկուր և իմացուր մեզի: Ծառը բարձր է, վստահ որոյ կարող պիտի ըլլաս տեսնել շատ հեռին» Այնուհետեւ մարդը տարուեցաւ ծառին քով և ըսուեցաւ որ ելնէ ամենէն բարձր ոտտերուն ծայրը: Որպէս զի պահուի

անոր քաջութիւնը թէ հոգնի կամ ձանձրանայ իւր կեցած տեղը, ըսուեցաւ պահպանաց որ իրենց սուրհմբը վեր շիտկած կենան վարը: Կըսուի թէ երիտասարդը ի սկզբան շատ բարձր պատուոյ հասած զգաց ինք զինք բայց երեք օր բնութեան գեղեցկութիւնը զննել և անոնց վրայ խօսել մինչև անգամ այսպիսի բարձր տեղէ մը, կը ձանձրացունէ զմարդ, և նա ինկաւ ծառէն վար: Կըսուի թէ երիտասարդը ջախջախուեցաւ և մեռաւ: Ոչ ոք կը համարձակի այժմ յուզել բաներ ընել Բապուլի մէջ:

ԱՐՏԱԳՈՅ ԿԱՐԳԻ

ԴԱՏ ՄԸ

1479ին, Զուլիջերիոյ Պէրն նահանգին մէջ երկու ճճիներու ահաբիւն բողոքութիւն մը և վախ կար որ պիտի կորսուէր բոլոր հունձքը: Վստի որոյ նահանգային ժողովը պատուիրակներ զրկեց Լոզանի տրքեպիսկոպոսին, աղերսելով որ աքսորէ այն դարչելի կենդանիները նահանգէն: Արքեպիսկոպոսը խօսք տուաւ կատարել խնդրուածը: Հրամայեց Պէրնի քահանայից արքայի ճճիները, միայն թէ սա պայմանաւ որ ճշդիւ պահուին երկրին սովորութիւնը և օրէնքները: Փաստաբան մը ընտրուեցաւ ժողովրդեան համար: Իւր պաշտօնը ծանուցանելէ ետքը առաջարկեց որ դատարան ներկայանան ճճիները: Այս ինչ օր ճճիներէն ոմանք բերուեցան դատարան և ընտրուեցաւ անոնց փաստաբանը: Ամբաստանելոց փաստաբան կարգուեցաւ Ժան Փերոտէ, քաջածանօթ ինքնահաւան և յամառ վիճաբան մը: Թերեւս քիչ մը տարակուսելի երևի թէ այս փաստաբանին անուանումը ճշդիւ լցուց արդեօք Ժանակին օրինաց և սովորութեան պահանջները, վստի զի ըսուած է թէ Մ. Փերոտէ մեռաւ իւր փաստաբան անուանուելէն քիչ ժամանակ առաջ: Այսու ամենայնիւ խնդիրը և ամբաստանութիւնը կարգացուեցաւ և ըստ որում չեղեցաւ ամբաստանեալները պաշտպանող մը, վճիռը տրուեցաւ ամբաստանողին ի նպաստ, սա խօսքերով: «Մեք Պէնէտիքդուս Մոնֆէրանցի, Արքեպիսկոպոս Լոզանու, կը

դատապարտենք և կը բանագրենք զՁեզ, դարչելի՛ ուղեր և ճճիներ, որ ոչինչ մնայ ձենէ բաց ի այն մասերէն որ օգտակար կրնան լինել մարդոց» Կառավարութիւնը հրամայեց իւր պաշտօնէից տեղեկագրել բանագրանաց հետեւանքին վրայով, բայց ժամանակագրութեան մէջ կը կարդանք թէ «յաջողութիւն ձեռք չբերուեցաւ, հաւանականագէտ ժողովրդեան մեղաց պատճառաւ»:

ԱԻՆՏԱԲԵՐ

ՎԵՊ

ԹԱՌԱՄԵՍԱԼ ՓՈՒՆՁՆ

Վ.

Միլենտաէրը չէր հաւատար բնակայդ ազգահամարին վրայ, այդ յիշատակներն ու է հետք մը թողած չէին իւր յիշողութեան մէջ: Բայց ստիպուեցաւ ամենայնի համակարծիք լինիլ: Հազիւ իւր սկեպտիկեան ոգին կը յայտնուէր աննշմարելի ժպտով մը: Բաց աստի կը ինայէր նմա տիկինն պատասխանելու ներդրութիւնն և կը խնդրէր իւր խօսակցութիւնն խօսքերու արագ և երկայն փոխանցմամբ մը:

Մինչ իսք անկարեկիր կը մտար այդ տխարանքն առաջ, տիկին սը լա Ռաթէ համազուած էր թէ իր հրապուրանաց շնորհիւ կըրցած էր յաղթել միլենտա տիրոջ և կը խորհէր այժմէն այն կայծակնացայտ տրդիւնքին վրայ զոր պիտի ունենար իւր աղջկան ամուսնութեան լուրը:

Պ. Կրօսլէյի պարտիզին վրայ արձակած մէկ ակնարկէն օգուտ քաղելով առաջարկեց նմա միասին պարտէզ իջնել: Գիւղական կենաց հրապոյրներուն վրայ գովեստներ կը շուայէր, մատնանիլ ընելով ծառախիտ և տերեւախիտ ճանապարհներն, աւազանն և ծաղկանց թաղարներն:

Երկու անձեր կը շրջէին պարտիզին մէջ, Պ. Կրօսլէյ հրապուրուեցաւ միոյն շնորհալի ձևերէն, իսկ միւսոյն քաղցր և մեղամաղձիկ երևոյթէն: Տիկին տը լա Ռաթէն պատասխանեց.

—Աղջիկս է՛, ըսաւ. ձեզի ներկայացնելու պատիւն պիտի ունենամ, և անձամբ պիտի դատեք թէ՛ մօր մը հպարտութիւն ցնորքներ չ'երազել բընաւ:

—Եւ իւր ընկերուհին :

—Աղախինն է, ծերունի եւ աղքատ տղէկ մը զոր տունս բերել տուի, առանձինն մնացած էր, առանց բարեկամի :

—Անձնութիւն մ'է որուն պարտաւոր է երախտադէտ լինել :

—Երբ մարդ բարիք մը գործէ, պէտք է ընել զայն առանց փոխարինութիւն մը յուսալու, պատասխանեց տիկին տը լա Ռաթէ, աչերն յերկին բարձրացնելով :

Դժբաղտաբար, Պ Կրօսէյ լած էր եկած ժամանակ ծանր յանդիմանութիւններն : Ուստի եւ սկսաւ նկատել ծերունի աղջիկն իբր մին այն տարաբաղդիկ զոհերուն որք հրաշալեաց ստուերին մէջ կը պարզէն իրենց արիւթիւնն ու հաստատամտութիւնն հիացում եւ սէր գրաւելու համար :

—Ո՞ր գիտէ, ըսաւ ինքնին, թերեւս այս էակն ալ դիւցազնական եւ սրտաշոյղ դաւաճիք մ'ունի :

Սկսաւ գիտել կրկնակի շահով մը ծերունի աղջիկն որոյ արգասաբերն, մաղերն, համեստ չղջագգեստն կը վերկայէին թէ՛ թշուառ կացութեան մը մէջ կը գտնուէր :

Երկու օրիորդաց հանդիպումն վերջ տուաւ իր խորհրդոյ :

—Լուիզն, ըսաւ տիկին տը լա Ռաթէ աղջկան, ճերմակեղինաց սենեակն դնա, ուր քիչ մը վերջը ես եւս պիտի գամ : Պարոն Պրօսէյ, յարեց, կը ներկայացնեմ ձեզ աղջիկս, անձամբ պիտի տեսնէք թէ՛ ինչ կարժէ ինք եւ թէ՛ այն դաստիարակութիւնն զոր իրեն տուած եմ : Մաթիլտ, ձեր տղաականին հետ անդղիւրէն լեզուաւ խօսեցէք :

Պ Կրօսէյ յուզուեցաւ տեսնելով երիտասարդ աղջկան ամօթազածութիւնն եւ կարճ կապեց այդ ծիծաղաշարժ ներկայացումն որով ծնողք իրենց տղայքը տեսարան կը հանեն օտարաց ծախսահարութիւնն ինքրելով :

—Ներեցէք ինձ, օրիորդ ըսաւ, չը կընալ ընդունելու մանկավարժի այդ դերը, եւ հաճեցէք վարուիլ ինձ հետ այնպէս ինչպէս նախկին մոտերիմ բաւկամի մը հետ պիտի տեսնուէիք :

Տիկին տը լա Ռաթէ գոհ եղաւ սոյն նախաբանէն որ կը հաստատեր իւր յոյսերն, եւ փութաց առանձինն թո-

ղու իւր աղջիկն այցելուին հետ, երթալ գտնելու համար ծերունի օրիորդն այն սենեկին մէջ զոր ճերմակեղինաց յատկացուցած էր :

Երգարի, արագ քննութիւն մը բաւական եղած էր տալու Պ Կրօսէյի համակրալից գաղափար մը Մաթիլտի մասին, զայն կը գտնէր օրինակելի, պարզ, բնական, եւ ուրախ էր նորա դիմանկարէն եւ շարժումաճընքէն նըպաստաւոր եւ գովելի եզրակացութիւններ քաղելու համար :

Զայն ընդ բարչածեց սանդուղնիւրն քովն սկսաւ վստահութիւններ ցնել նմա իւր համակրական լեզուով : Բայց հակառակ իւր ճգնաց զորք կընէր խօսակցութեան ոգևորման համար, ինձա կը նշմարէր տեսակ մը երկիւղ եւ վրդովում : Գաղտնախորհուրդ երկմտութիւն մը կը կասեցնէր նորա անբիծ եւ աղատամիտ բընութեան թռիչն :

Յոնկարծ կանգ առաւ եւ գինքն նայեցաւ :

—Սիրելի զաւակս, ըսաւ նմա, երեսուն ամբիշ ի վեր գաղղիայէն հեռացած մարդ մը թերեւս իրաւունք ունենայ կատակներ ընելու, ներեցէք ինձ ուղղելու հարցում մը որոյ պատասխանը եթէ կը պահանջեմ :

Եւ սրովհետեւ օրիորդ լուռ կը կենար այտերն կարմրեցած :

—Լաւ, ինչո՞ւ չէք պատասխաներ, ձեր լուրժեան պատճառը պիտի դիտնամ : Տարակոյս չունիմ թէ՛ զիս ձեր ձեռքը խնդրող մը կարծեցիք, եւ այդ խորհուրդն զձեզ կը վրդովէ :

Մաթիլտի կարմրութիւնն աւելի եւս սաստկացաւ :

—Ս.յգպէս կարծելա գիտեր ես, յարեց, սաստիկ խնդալով, պատրաստ եմ փարատելու ձեր երկիւղն : Վստահ եղէք, երիտասարդութիւնն երիտասարդութեան համար եղած է այլ եւս ինձմէ չէք վախնար ձեր սիրտը մեծ ծանրութենէ մը աղատեցի, որոյ ի փոխարէն կընամ ձեր վստահութեան կոշում մ'ընել :

Ամեն օրիորդաց պատմութեան մէջ չը կայ, Զը գտնուիր աշխարհի վրայ երիտասարդ մը զոր պարկեշտ սիրով մը կը սիրէ եւ ծնողքն կը վստէ զայն հարուստ չը լինելուն պատճառաւ :

—Ինչպէս դիտէք զայդ, ըսաւ ա-

պահովեալ այդ լեզուէն :

—Ինչ փոյթ, քանի որ տեղեկացայ ձեր դաղտնեաց այդ նիւթին վրայ պիտի խօսինք, այժմ կառաջարկեմ ձեզ բարեկամութիւնս եւ մըտերմութիւնս, կուգէ՞ք :

Օրիորդն կարկուտեց առ նա ժըպտագին իւր փոքր ձեռքը, հաղիւ ամուսնութեան գաղափարն հեռացած էր, եւ ահա ինքզինքն բոլորովին հակամէտ կը կարծէր սիրելու զայն :

Պատնէչն խզեալ էր :

(Շարունակել)

Րիդգաթէնկիզ էմիլեթի քեամիլէ. —Պունտան պիր գաչ սէնէ ագտէմ Լօրէնս Օլիֆէնթ, Գարատաղը զիեարէթ իյլէտիքտէ, մէմէքէթի մէգբիւրէնին ումուր ու մէսալիհի բէք տճիպ պիր թարզ ու ուսուլտէ իտարէ օլուն, մագտա իտի : Իմարէթին բայիթալիթ օլուն քիւլիք Զէթինէ շէհրինէ վասլ օլտուգտա, միւշարիլէյհ օրտա պիլ միւսաֆիր խանէ պուլմտուր իսէ : Զէնտիսի իչին արթիեթ պիր իբի : Թագ օտաղը պուլունան պիր էվ իտարիք օլունտու : Պու օտաղը պիր պիրինտէ եէրլէշտիլիլիքտէն սոնրա, միւմալիլէյհ անը սատէճէ տէօչէնիլ պուլտու, վէ սուֆրա օլմաղըքնտա : Զէնտի թաամընը օտաղա պուլունան պիւեիւք պիր սանաղըն իւղէրինտէ իթտի : Քէնտի թաամընը եէմէքտէ իքէն, աբանսըզ գաբու աշըլտը, վէ իչէրի ուղուն պոյլու վէ գափի պիւնեիլի պիր ատէմ կիրտի, Միւմալիլէյհ սէյեահ, մէգբիւր վագըա հագըընտա աթիտէքի մալիւմաթը վէրմիշ տիր :

«Պու իչէրի կիրէն զաթ, պանա քէնտի լիսանը մատէրդատընտա քէմալը նէղաքէթ վէ զէրաֆէթլէ խիթալ իյլէտի : Միւմալիլէյհն տէտիկի քէլամլարտան պիր սէօղ պիլէ աղնաեամատըղըմտան, անըն թէրպիեիլ վէ նէղաքէթի օլտուղունը, աղալի առնըն աթվար ու հարաքեթընտան իսթիտալ իթտիմ : Աեաղա գալդտըմ, վէ քէմալը հիւրմէթ ու բաեթլէ թէմէնա իտէրէք անա ինկիլիլ լիսանընտա խիթալ իյլէմէմ իւղէրինտէ, մոււմալիլէյհ քէնտի ճէպինտէն պիւեիւք պիր անաթթար չըգարտը, վէ սանտըղըն անաթթար եէրինէ ուղաթարագ

պանա անը աչմագ իսթէտիկինի իյմա իյլէտի : Միւսմաիլէյն մէզքիւր ամէլի իծրա իթմէսի իչին , թաամը , պուլունտուղու եէրտէն գալալըմամ լաղըմ իտի քի , պէն պունու չաբուգ իծրա իթտիմ : Միւսմաիլէյն ճիտաի վէ սատէ պիր աոտէմ կէօրիւնտիկիւնտէն , քէնտիսի սանտըղը աչտըղը սըրատա սանտըղտա նէ վար իտուկինի կէօրէեիմ տէեու անըն ումուղարընտան աչաղը պագտըմ թէաճճիւպիւ ազիմիմի մուճիպ օլմագ իւղէ սանտըղ աղղընա գատար բարա քէսէլէրիյլէ տօլու իտի : Պունտան տաճա զիեատէսի վար միւսմաիլէյն քիսէլէրտէն պիրինին աղղընը աչարագ , պիր ալուճ ալթուն չըգարտը : Քէնտիսին լաղըմ օլան աղղէնի սանտըղ ալտըգտան սօնրա , թօրպանըն աղղընը պաղլաեղ պինէ սանտըղա գօյտու , սանտըղը քիլիթլէտի վէ Սլավճա պիր չօգ իթիրաղլար իտէրէք սուֆրամը պէնիմ իլէ պէրապէր թէքրար սանտըղըն իւղէրինէ սէրիպ , սօն պիր վէտա սէլամըլա պէնի , պէնիմ քէչֆ իյլէտիկիմ պիհիսապ հազի նէլէր իլէ օրատա եալընըղ պըրագաւրագ կէօղիւմտէն նիհան օլտու :

«Պիր զարիպ գիմէնին պանա պուտէրէճէ էմնիեթի քէամիլէ իղհար իյլէմէսի պէնի քիւլլիէն մաթ վէ միւլթէհաեիր իյլէտիկինտէն . պու սըրը քէչֆ իթմէկէ նաֆիլէ չալըչարագ ուեուստա կիթտիմ : Պու սըրը թա ֆէրտապը կիւնէ գատար հալլ օլունմատըն նէվմի մէզքիւրտէ իսթիհսալ իյլէտիկիմ մալիւմաթտան , իւղէրինտէ թաամ իյլէտիկիմ սանտըղ , իմարէթին պիւլթին խաղինէսին հալլ օլտուղունը , վէ սանտըղը աչան վէ պէնիմ իչին օլտապը պօչալթմըլ օլան զաթ գարատաղ մալիեէ նաղըրը իտուկինի անլատըմ :

(Աւետարեք)

Ի Տ Ա Ր Է

Էլ իտարէսի հէր վագըթ վէ հէր եէրտէ գատընլարա այիտ տիր վէ եախօտ տաճա տօղրուսու , իտի . հէքէքէր տախի հիչ տէեիլ իսէ պիր տէրէճէեէ գատար էվ զայլէլէրինտէն արի իտիլէր . չիմտի իսէ , գատընլաւըմըլ թուրնիւրէրին չիչիւմէկէ մէշ

ղուլ պուլունտուղարընտան , էվճէ իտարէեի տախի հէքէքէր տէրիւհտէ իթմէկէ մէճպուր պուլունմագտաուրըլար , զիրա գատընլար սիւս վէ մօտա իչին իտարէեի թէքմիլէն ֆէտա իթմէքտէ տիրլէր :

Էվէլի սապահ պէյ օղլունտա պիր էվտէ աթիտէքի միւսատէլէ ճէրէեան իթմէքտէ իտի :

—Յալուր աղա , կիտէեօրսան պիր լիրա պրաքտա էօյլէ կիթ :

—Պիր իրաեը՝ նէ եաբաճաքսն :

—Նէ եաբաճաքսն՝ նէ տէմէքտիր . էվտիր . պին թիւրլիւ էքսիք կէտիեի օլուր :

—Էվէլի կիւն իքի լիրա պրագտըմ նէ եաբաքսն :

—Նէ եաբաճաղըմ քէօմիւր ալտըրտըմ :

—Նէ տէեօրսուն քէօմիւրիւմիւղ պիթտի :

—Պիթմէտի ամա պիթմէսինէ աղ գալմըլ ըտը , պիրտէ բէք էյի գէօմիւր իտի իսէ ալտըմ :

—Պարէ պանա սէօյլէեէ իտին պէն ալաեըտըմ եիւղիւնիւ գաչա՝ ալտըն :

—Եթմիլ պէչէ ամա պէօյլէ կիւղէլ քէօմիւր օլմաղ :

—Ձըլտըրտըն Ագապի . էն էյի Սիլիվրի քէօմիւրիւնիւ օթուղ իքիեէ վէրիեօրլար :

—Էյ նէ եաբաեղմ , սէն օ տէտի . եիմ շաբկաեը ալմատըն ըսա , պարէ պէնտէ քէօմիւր ալաեըմ տէտիմ :

—Տէմէքքի ինատընը էթտին շաբկաեը ալտըն էօյլէմի :

—Նէ եաբաճաղըտըմ , կէչէն սէնքի գըլըք շաբկա զաեէր պու սէնէ կիլիլի :

—Էյ պին թիւրլիւ մէշագաթլար չէքէրէք , անլըմըն թէրինի տէօքէրէք գաղանտըղըմ լիրալար պէօյլէ պօչ շէյլէրէ հարճանըր :

—Աման Յալուր աղա կէնէ պաչլամա . բարա իսթէտիմ եա , մուլթագ պիր ֆիկուրա չըգարաճաքսն . սէն չալըչարագ բարա գաղանտեօրսուն տէեի զահէր շաբկասըղ տըլարը չըգաճաղըտըմ :

—Սէնին շաբկանըն նէսի վար ըտը եէրէ եէնի տուրուեօր ըտը :

—Գա ճանըմ գատընճա իչլէրէ նէ գարըլըսըն . հէլպէթ պիր շէյ պիլիեօրուսում քի ալտըմ :

Պու արա Յալուր աղանըն 14 եաչընտա պուլունտան գէրիմէսի մատմաղէլ Լիւսի օտատան իչլէրի կիրիպ տէտի :

—Ասպա Պրասրինին (պագալ տիւքեանը) առամը կէլմիլ բարա իստէեօր , կէչէն հաֆթա հիսապը թէմիլլէեէճէյիտի տէտի :

—Նէ . պագալըն բարասընը սանա պրագմատըմ քի վէր տէյի :

—Պրագտըն ամա չօճուղլարա , պանա պօթին լաղըմ ըտը , օնու պօթինէ վէրտիմ :

—Տաճա գաչ կիւն օլտու պօթին ալալը :

—Ճանըմ իհթիեաթ պիրէր եէնի պօթինլէրի պուլունմասըն , պիր եէրէ վիզիթաեա կիտիլը պիր շէյ օլուր , հէր կիւնքի պօթինլէր իլէ կիտիլը զայէր :

—Ագապի , սէն քէնտիմիլի քիւմին եէրինէ գօյմուլըն , պէն միլիօնէպանքէր տէյիլիմ , ատի պիր էսնաֆըմ :

—Էյ արթըք նէտիր պու պաչլամա վարթապետ քէսիւլիսին օնու եաբմա , պունու եաբմա տէեի վիրա եիւրէեիմի տուղա չըգարըրսըն էսնաֆսըն տէեի եէմէյիլիմ , իյմէեէլիմ , չըպլաք օթուրալըմ զայէր . ալըրը սօյ չարըրնթըմ թուլթու կէնէ :

—Ագապի չարըրնթըք պէր թաւաֆ էթ տէ պիր աղ իտարէլի օլ նէ օլուր , պանա տա եաղըք տըր :

—Արթըք պանա տա՝ իտարէլի օլ տէրսէն նէ պիլէեիմ , գիլէրին անահատարընը պէշ թագկէ պիլէ օրթատա պրագմամ , սապահլաչը ըուպալարընա ֆըրչա պիլէ վուրմամ քի խալը տէօքիւլիւպ շաբուք էսկիմէսին տէյի :

—Թէչէքքիւր իտէրիմ ֆէնա իտարէ տէյիլ :

—Մուլթագտաքի թէնճիրէլէրին իչի տիլի թէքմիլ գարարմըլ , մուլթագա գալալանմաք իստէր , վագըթտար տըր տէեի եաբալըրթմաեօրում , սէն տաճա տուրմուչ պանա իտարէլի օլ տէեօրսուն :

—Մաչալլահ , համագաթլմա վէր պիլէմէտիմ , բարտօն :

Պու արա Բում պէսլէմէ օտաեա կիրիպ աղասընա խիթապէն տէտի :

—Ցէլէմպի , գասանբիւ կէլմիւ բարա իստէեօրու :

—Գասապըն բարասընը տա վէրմէտին :

— Միւսիւսպէթ ատամ օ կիւնիւ կէլմէտի քի վէրէեհիտիւմ . էրթէ կիւնիւ կիւսիեէ պազը շէյլէր լազըմըտը օնւարը ալտըմ :

— Աման եարապպի սէն թահմիւլ վէր, իւստիւմէ չըկընըք կէլէճէք :

— Հիյէթին գիւմէ տիր Յակոբ աղա, պունտան սօղրա իշտէ հիշ պիր շէեէ գարըշմաեաճաղըմ, էվին իտարէսինէ սէն պազ :

— Վազ կէշտիւմ պէն պազարըմ, էքսիկ օլսուէն պէօյլէ իտարէ . հայտէ կիթ գըզըմ գասապըլա պազարըն ուշաղընա տէքի, բէտէրիւմ շիմաի կէշէր իքէն թիւքեանա ուղրաեըպ հիսապը թէմիպէեէճէք :

— Էյ հանի պանա պիր լիրա վէր տէտիւմ իտի օնու պըրադտա էօյլէ կիթ :

Եօք' . . արթըք էվին իտարէսինէ պէն պազաճաղըմ սէն բարաեքնէ եարաճաքսըն տիեէրէք էհլի Ոգապի տուտունուն սիթէմ վէ թէհտիտէրինէ գուլաք ասմաեըպ էվինտէն տըշարը չըքտը :

ՊԻԼՄԵՃԷ

Կէճէլէր զաեէթ ուղանտըղընտան, թապիի էրքէն եաթըլմազ սաաթ պէշէ ալթըեա տէկին հէր քէս վազթընը նասըլ կէշիրէճէկինտէն թաճիզ օլմաղա պաշատը, ֆիլվազը ֆամիլեալար պիր պիրէրինէ վիզիթա վէրիւրէր իսէտէ տէօրթ պէշ սաաթ միւթէմատի լազըրտը պուլուպ սէօյլէմէքտէ հէր ֆամիլեանըն պէճէրէ պիլէճէկի պիր շէյ օլմատըղընտան, մէվսիմին կիճէ ճէմիեէթլէրինտէ, էքսէրի Սթանպուլ թարաֆընտա եա ալթը քիշի Սկանպիլ եա տէօրթ քիշի Իքի եիւզ օնարլար քի չօգ տէֆա օեուհնուլար ֆէվքէլատէ հէրարէթլէնիպ պու պի կիւնահ օեուհնար ճիտտի գալղալարա վէսիլէ օլուր : Պէյ օղլու թարաֆընտա իսէ պէօյլէ ճէմիեէթլէրտէ էքսէրի Տանս իլէ վազըթ կէշիրիւրէր :

Էվէլի կիճէ Պէյ օղլունտա պիր խանէտէ իւշ տէօրթ ֆամիլեա ճէմ օլմուշ իտի իսէ տէ, տամալար չօք վէ գալալիէ գըթ օլտուղընտան, տանս իթմէքտէն մէճպուրի սարֆը նազար օլունտու . հալ պու քի վազըթ կէ-

շիրմէք իլին նիհաեէթ պիր շէյ եաքմալը իտի պու արա մատմաղէլ վէրոն տէտի :

— Գըզլար հայտէ պիրպիրիմիզէ պիլմէճէ սէօյլէեէլիւմ :

— Աֆէրիւմ մատմաղէլ վէրօն պուսու բէք կիւղէլ տիւշիւնտիւն, մատմաղէլ Սօֆի սէն չօք պիլմէճէ պիլիւսին հայտէ պաշլա :

Սօֆի—Վէրքի կէշէսին
Ձըքմասըն սէսին
Եօքսա հէր հալտէ
Պիր տաեաք եէրսին

— Գէօրիւ մէմուրու :

— Բէք չաբուք պուլտուն խըեանէթ

— Տուրուն պէն պիր թանէ սէօյլէեիւմ պուլուրսանըլ նէ իստէրսէնիզ վէրիւրիւմ :

— Հայտէ Աննիկ սէօյլէսին :

Աննիկ—Օ եօլ տուր կէշէմէզսին

Օ սու տուր իշէմէզսին

Եազ իւրիւզկեար օլուրսա

Գիմսէեի կէօրէմէզսին :

— Ստանպուլ ճատտէլէրի :

Պրալօ միւսիւ թուսիկ էյի պուլտուն :

— Մատմաղէլ Բէզլէսիօնում բէք ալգըրը տըր :

— Գա նասըլ տիլինի ըսըրմատան սէօյլէտին շու լազըրտըլը :

— Գա ճանըմ սուսըն պէնտէ պիր պիլմէճէ սէօյլէյիւմ :

— Էյ հայտէ Գաթին տէ սէօյլէսին :

Գաթին— Գարա թափուք

Գարնը եարըք

Գալգար էօրէր

Կէնէ եաթար :

— Էյ խենգ' , օնու քիւմ պիլմէզ մօմ մագասը տըր :

— Պիլմէտին իշտէ մօմ մագասը տէյիլ :

— Էօյլէ իսէ, եա նէ տիր :

— Պիլմէճէ տիր պու, պուլմալը :

— Ճանլըմը տըր ճանսըլմը տըր :

— Ճանլը տըր :

— Եէրտէ միտիր կէօյտէ միտիր :

— Եէրտէ տիր ամա, հալատան կիւմպիւր կիտէր :

— Պուլտում գըրլանկըճ գուշուտըր

— Պիլմէտին, գըրլանկըճ գուշու հալատա կէզէր :

— Գա պօշ լազըրտը, մատմաղէլ Գաթին մագասու եաբըեօր, Գարա

թափուգ գարնը եարըք պիլմէճէսի, մօմ մագասը տըր, թա չօնուքուղուղուղտան պիլիւրիլ :

— Աֆ էտէրսինիզ մատմաղէլ, էսկիտէն էօյլէ իտի ամա շիմաի տէեիշտի :

— Էյ շիմաի նէ տէմէք տիր :

— Թրամվաեըն էօնիւնտէքի գօշանլարըն տիւրթիւպ եէրէ սէրտիքլէրի տտամլար տըր քի թէքէր մէքէր եէրի էօրիւպ, պիր իքի տէֆա եուվարլանտըքտան սօղրա, գալտըրըմըն իւստիւնէ եաթարլար :

— Հայ շէյթան գըզ տօղրու տուր :

— Մատմաղէլլէր միւսաատէնիզ օլուրսա պէնտէնիզ տէ պիր պիլմէճէ սէօյլէեիւմ պուլուն :

— Հայտէ սէօյլէ միւսիւ Բէթրի :

Բէթրի— Եօլու տօղրու պիլիւօր

Սէսի գուլաք տէլիւօր

Ամանըն շէօյլէ տուրուն

Ճան ալըճը կէլիւօր

— Հէքիւմ տիր :

— Պուլամատընըզ մատմաղէլ :

— Էօյլէ իսէ Գարբէլ հրեշտակ տըր :

— Տէյիլ :

— Ճան ալըճը պունլարտան պաշկա գիւմ վար :

— Գա տուրուն պէն պուլտում, չըմէնտըֆէր տիր :

— Գաթիկ տուտու տօղրուսունու պուլտու :

— Շիմաի տուրուն պէն պիր պիլմէճէ սէօյլէեիւմ :

— Սուսալըմ գըզլար շէյթան Պիրիճիք պիլմէճէ սէօյլէեէճէք :

Պիրիճիք— Չաթ պունտա

Չաթ շունտա

Չաթ գարունուն

Թա արտընտա

— Պիզտէ սանտըք քի պիր պիլմէճէ սէօյլէեէճէքսին, օնու գիւմ պիլմէզ, սիւփիւրկէ տիր :

— Պիլմէտինիլ :

— Էօյլէ իսէ սատէ սուեա վիշէն տիր, նէրէեէ կիթսէն օրտա կէօրիւրսին :

— Տէյիլ ճանըմ պիլմէտինիլ :

— Եէնիլ մի եէնմէզ մի :

— Գէնտի եէր ամա, եէնմէզ :

— Պուլտում, Եօնուզ պալըզը օլմալը :

— Տէնիզէ կիրմէզ գարատա կէզէր :

— Գա նէ իտի սէօյլէալիլ պիլմէճէ :

— Իշտէ ճանըմ շու, Չաթ շունտա,

Ձաթ պունտա տէրի հէրիմիդին պիւտի :

—Նէ օլուրսա օլսուն մուլլադա կէնէ սիւփիւրկէ տիր :

—Նափիլէ ինսա էթմէերին տէյիլ :

—Էյ մէրագրմտան չըլտըրաճաղըմ, գուզում Պիրիճիք նէ իսէ սէօյլէ :

—Սէօյլէերիմ մէնագտան գուրթուլուն, շու պիր միւսիւ փափաղեան եօգմու, հանի շու համամտա պիլէ կէօղլիւիւնիւ չըգարմազ եա, իշտէ օտուր :

—Շու կէօղլէրի տըշարը շիշման պիր ատամ ըսա օնուն իշին տէեօրսուն :

—Թա քէնտիսի :

—Աման սէնտէ հիշ ույմազ :

—Նէյէ ույմաեօր թամ օնուն իւզէրինէ եարըմը պիր պիլմէճէ տիր, պիր Ընդհանուր Ժողովտա, պիր Բաթրիք հանէտէ պիր Հայրենիք կաղէթասընտա, պիր Մայր վարժարանտա, հանիլ պիրինի սաեաեըմ, պազը տա ըիւզկեար ագսի էսէրսէ պիր գարուարդասընա կիլլէնիպ նապէտիտ օլուր :

Ճէմիլէթտէ պուլունանլար, մատմազէլ Պիրիճիկին սէօյլէտիքլէրի բէք տօղրու օլտուղընը իգրար իլէ, վագըթ եարը կիճէյի կէշմիշ օլտուղունտան, հէր քէս եէրինէ աաղըլալ :

ՅԵՏԱՄՆԱՅ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՄԸ

Հայոց ազգին սեւ բաղդէն, օրքստ օրէ ազգին մէջ բանաստեղծներն վըխտալ սկսան, և եթէ այսպէս շարունակուի, մօտ ժամանակէն արձակ խօսողն մատով պիտի ցուցնեն իրարու : Պօլսոյ օրուն «մօտան» եղած այս բանաստեղծական աւիւնը, մաս առ մաս գաւառներն ալ տարածուիլ սկըսաւ մեր մեղքէն և ահա ունեցանք ծիծաղելի բանաստեղծ մը ևս՝ որ ճաթած գնար մը գտէր, կեսարիոյ խօրերն շարունակ գլուխ կուռեցնէ : Պարոն Պաղտասարեան՝ որ իրաւամբ իւր մականունն համապատասխան հրատարակութիւններովն բանաստեղծական հրապարակին Միմուր կրնայ համարուիլ—ինչ կըսեք բարեկամք,—ինքն ալ ունեցաւ իւր ջատագովը որ անցեալ երեքշաբթի օրն օրական թեր-

թի մը մէջ նամակ մը հրատարակած էր հետեւեալ վերնագրով :

Առ Գերահանճար Խաչատուր Էֆէնտի Պաղտասարեան ի կեսարեա : Յիշեալ նամակը կարգաւոր մեծ զարմացման մէջ մնացինք թէ՛ այդ կիսասարկաւաղ նամակագիրներն այդչափ խուսկն և այդչափ ածականներն որ ի զուր կը պղծուին այսպէս շուայլուելով ուրկէ կը գտնան : Մեր ջատագով նամակագրին համար կտրկաւորնք համոզուիլ որ կարգացածը չը հասկընար (եւ յիշուի ալ Պ. Պաղտասարեանի ոտանաւորներն անհասկանալի են) որ հետեւեալ տողերը վատնած էր իւր սաներու տակ քերթողին :

«Վսեմ՝ պարծանք, ձեզ՝ հեղինակըն վարդի վիպի, այն հրաշալի մատենին, յոր գերապէս փայլեցնելով ձեր բանաստեղծական բարձրագոյն և վեհ տաղանդը, սքանչացուցիք զգիտնոցն կաճառ : Վերջապէս յայտ առնել ձեզ արուսեակն ծագեալ ի հօրիղնն կերմիրու, որ զձեռն արփիտհրաշ ճաճանջ ցոյցուցանելով անդր քան զտահման Միջերկրական ծովու շլացուցիք զաչա՝ Վենետիկեան Միաբանութեան, յոր լոյս հայեցեալ հայրն գիտութեանց մեծն Ալիշան ափ իւրերան մնաց հիացեալ . . . » — Թարգ՝ եէսին . . . — Դեր . Հայր Ալիշանը ափ իւրերան թողող քերթողն էր որ անցեալներն տառն և ութ տարի առաջ վախճանեալ մեծանուն Պէշիքթաշեանը կրկին մեռցնելով, «ի մահն Մըկրտչի Պէշիքթաշեանի» վերնագրով տաղաչափական դամբանական մը հրատարակած էր որ հաւանօրէն, լուսահօգի Բանաստեղծն իւր շիրմին մէջ կարեկցական ժպիտ մը ունեցած է ի տես յիշեալ տաղաչափութեան :

Յիշեալ տարօրինակ դամբանականը հրատարակուած օրը, շատեր իրար անցնելով կը պատրաստուէին յուզարկաւորութեան հանդէսին ներկայ գլուխուիլ :

—Մարտիկ Էֆէնտի, Պէշիկթաշեանի յուզարկաւորութեան պիտի գտնուիք :

—Ինչ կըսէք, Պէշիքթաշեաններէ ով մեռեր է :

—Լրագիր չեմ կարդար, Մկրտիչ Էֆէնտի Պէշիքթաշեան մեռեր է :

—Ինչ կըսէք Էֆէնտի, Մկրտիչ Էֆ. Պէշիքթաշեան անմահ բանաստեղծը կար՝ որ մեռաւ դժբաղտաւար տառն և ութ տարի առաջ :

—Տէր ողորմեա, առէք կարգացէք սա լրագիրը :

Մարտիկ Էֆէնտի զարմացմամբ լրագիրը աչքէ անցունելով ըսաւ :

— Բայց այս տաղաչափութիւնը կեսարեայէն զրկուած է ի հրատարակութիւն . կարելի է կեսարիոյ մէջ այս օրերս Պէշիքթաշեան Մկրտիչ անունով ուրիշ բանաստեղծ մը մեռած է :

Այս երկու պարոններու խօսած միջոցին երկրորդ երիտասարդ մը առաջիններուն մօտեցաւ :

—Ինչ բանի վրայ կը վիճիք Էֆէնտիներ :

—Ահ, աւասիկ մեր Բարթող Էֆէնտին՝ որ կը պիղէ թէ լուսահօգի Պէշիքթաշեան մեռեր է :

—Պիղողը ես չեմ բարեկամ, լրագրին մէջ այնպէս հրատարակուած է :

—Էհ, խնդիրն հասկցայ կեսարիայ Խաչատուր Պաղտասարեան անուն վարժապետ մը կայ որ հօգի կուտայ թէ երեւելի անձեր մեռնին որ ոտանաւորներ չինէ, խեղճը տեսնելով որ այսօրերս երեւելի մարդիկ չեն մեռնիր, Լուսահօգի Պէշիքթաշեանը կրկին մեռցուցեր է որպէս զի խնդու խելառ դամբանական մը մրտտելու առիթ գտնէ :

Այս բացատրութեան վրայ երկու պարոններն հանգարտելով, փոքր ինչ խծածեցին մօր իրեղճ բանասպանը :

ՏՕՔԹԵՕՐ

ՄԱՏԱՄ ՊԱՍԵԱՆ

Բժշկուհի և մանկաբարձ (լավութա) որ երկար տարիներէ յետէ մանկաբարձական ճիւղը գիտական և փորձնական տեսակետով կատարելագործած է : պիտի գտնուի երկուշաբթի, չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը կէս օրէն վերջը Կ. Պօլիս, կամրջին դէմ վ. Ծաննիի դեղարանը, Մահմուտ բաշա Գ. Գափամանճեանի դեղարանը և Կէտիկ բաշա կեդրոնական դեղարանը, ինչպէս նաև իւր տունը որ է Իւսկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ փողոցը թիւ 3 :

ՏՈՒՔԻՑՈՐ ՊԱՍԵԱՆ

Մանկարարձ և մանուկէտ կանանց և տղայոց հիւանդութեանց՝ որ իւր արհեստը վիճենայի, Փարիզի, և Լոնտոնի հիւանդանոցաց մէջ իմաստասիրելէ վերջը, տասն և ութ տարուան փորձառութեամբ ալ կատարելագործած է, մեծ գգուշով թեամբ և գիւրիւն կերպով կը դարմանէ իրեն գիմով հիւանդներն:

Տորթէօր Պասեան ձրի պիտի դարմանէ աղքատներն: ամեն ուրբաթ և կիրակի օրերն կէսօրէն մինչև երեկոյ՝ իւսկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ փողոց թիւ 3 իւր բնակարանը:

Ի գիւրութիւն իւր յաճախորդած կը գտնուի նաև երկուշաբթի, չորեքշաբթի և շաբաթ օրերն Պօլիս կամուրջին գլուխը վ. Ծաննիի դեղարանը և Մահմուտ բաշա Գ. Գաւաճեանի գեղարանը և կէտիկ բաշա Կեղրոնական դեղարանը:

ՏՈՒՔԻՑՈՐ Տ. ՊԱՊԱՆԵԱՆ

Մանկարարձ և մանուկէտ կանանց և տղայոց հիւանդութեանց՝ այն ձեւերն ի Փարիզ փորձառութեամբ կատարելագործած քաջով այժմ իւր բնակութիւնը հաստատած է Եր. Գաւր գիւղ, Մատա հատ. տէրի, Ան իրիոյ դեղարանին գէթ թիւ 87 տունը, որ ամէն առաւօտ մինչև ժամ 3 համոզ կ'ընդունի: Ի գիւրութիւն իւր յաճախորդաց գերայիշեալ Տորթէօրը կը գրտնուի նաև ամէն օր կէս օրէն մինչև ժամ 9 Մաքրի-գիւղ իւր տունը և 10 և 11 կամրջին գէթ Քիւշի-բեան եղբարց դեղարանը:

Ձր. գարմանք կիրակի օրեր մինչև կէս օր իւր Գաւա գիւղի բնակարանը:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Հաւազայն քառթօնի վրայ ա մէն լեզուաւ կը պատրաստուի իդին 100 հատը 10 դհեկն. պէտք ունեցողները պէտք է գլմեն Գ. Պաղտատլեան տըպարան Յակօրեան խան թիւ 13 Կ. Պոլիս:

Սապրդ Մամուլ զաղէթասընըն սահիպ վէ նաշիրի Այվազեան Գէորգէֆէնտի պու տէֆա Գալաթատա Իքսի խանընտա պիր տէպպօ աշմըջ օլուպ, Միտիլլի առասընըն մահմուլը սաֆիսի օլմագ իւզրէ էն ալեա ճընս զէյթին եազը վէ նէվ պէ նէվ Պօհմա Առասը շարապլարը վէ սապուռն վէ իզմիր մաստիգասը, զաեէթ էհվէն ֆիեաթ իլէ ֆիրուլս իթմէքսէ տիր:

Իշպու տէպպօյա միւրսմաթիա քաղպէթ իաէճէք զէվաթըն հէր հալտէ մէմնուռն օլաճաքլարը պի իշթիպահ սըրս Տաշրալար իշիւն սըբարըշ գապուլ օլունուր:

ԲԷԹՐԻ ԳՅՃՈՊԱՇԵՆՆ

Բ. Գոճապպաշեան, էօշի իւզրէ վէ հազրէ հէր նէվ կեօմէքլէր գայէթ էհվէն ֆիլթ իւզրէ եաթար վէ մէքաւ թիւ խեթ միւշթէրի թարաֆընտան սրարըջ օլուն կէօմէք վէ սայրէ պէլէն իթմէտիկի թույ տիրտէ էհրույէ ալթըր վէ էն իյի գօրս վէ լւթիւ եալթըր մահալը խտաէսը Գալաթատա իլիքսէք գալաքըլմաա Ն. 52 մ. գալատա տըր:

— Ըստ իս, քառասուն և մէկի օճաքն պէտք է բոլորովին բնաջինջ ընել. ուրացողներ են, որ արդի նիզամին հաշտ աջօք կը նային:

— Համբերութիւն. այդ ամենը պիտի կարգադրուին. Գապագճը օղլույին հետ պիտի տեսակցիմ:

— Սիթէ կարելի է գոհեցնել Եհնիշէրիք, Գապագճը օղլուն մեզ պիտի միանայ...

— Խօճա Նիկոլ իւր կողմէ պատուիրակ կարգուած է այս գործը գլուխ հանելու համար և որ ուր որ է պիտի գայ աստ մեզ գտնել:

— Կեցցէ խօճա Նիկոլ գոջեցին Եհնիշէրիք գաւաթնին իրար արինկելով:

Փոքրիկ խուցին մէջ պահուած Բագարատ և իւր ընկերն այս խօսակցութեան մէկ բառն անգամ չէին կորուսած, Գարա գայըշ առաջին անգամ իւր ընկերոջը երեսը նայելուն զայն այլայլած տեսաւ:

— Ինչ ունիս բոլորովին գոյեղ. նեւեր է:

— Լուէ՛. խիստ ծանր կայութեան մէջ կը գտնուինք. ո՛հ ինչ սոսկալի իժ մ'է եղեր այս Նիկոլը:

— Տէր վկայ ես բան մը չեմ հասկընար:

— Կամաց խօսէ. տէրութեան դէմ կը դաւադրեն ըսաւ հազիւ լսելի ձայնով մը:

Այս անգամ գունատելու կարգը Գարա գայըշի եկաւ:

Հետզհետէ գինետան յաճախորդներն սկսան իւրեանց յատուկ սեղաններն զրաւել. ժամը տասն և մէկ կը դարներ երբ գինետուն մտան հինգ Եհնիշէրիք որոց մին առջեւն կը քայլէր կոկոզավիղ որմէ կը հասկցուէր թէ Պէտեռէն մին էր:

Գինետան տէրն Հաճի պապա, ի տես այս նորեկներուն ոտքի ելնելով գիմաւորեց զայնս. Հաճի պապայի կողմէ այսպիսի ընդունելու թիւն մը գրեթէ և ոչ մէկ յաճախորդի եղած էր:

— Բարի եկաք տէր իմ, որչափ ժամանաւ կէ ի վեր գինետունս պատուած չէիք:

— Բարի իրիկուն Հաճի պապա ինչպէս ես աղէկ ես:

— Աստուած ձեզի երկար կեանք տայ տէր իմ, ձեր չնորհիւ աղէկ գէշ կապրինք կոր. տղաք՝ ներսի սենեակը շուտ մաքրեցէք, սեղանները սրեցէք՝ շուտ՝ ըրէք:

— Հաճի պապա մեզի ինչ գինի պիտի մեծարեա նայինք:

— Ո՛ր տեսակէն կախորժիք տէր իմ, Բաշա իլիմանի, Էրտէկ, Թէնէտօղ, արանչիլի ճերմակ Սլթուն թաշ մը ունիմ որ ճիշդ ութը տարեկան է:

— Ահա այդ ըսած գինիէդ բեր. զի եթէ ըսածիդ կէսը միայն սուտ ըլլայ, դարձեալ չորս

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՁԸ ԱՆՈՆԻՍ ՄԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ- ԱԼԷԻՍԱՆԴԵ ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ LA ROUENNAISE

1837 ՏԷ ԹԷԼԵՍԻՍ ՕԼՈՒՄՈՒՇ
ՍԷՐՄԱՅԷ 4000,000 ՖՐԱՆԿ

ԻՆԺԻՆԵՐ ԿԱՐԶԵՐԻ ՄԱՐԿԻՆԻ ՀԻՄԱՅ ԿԵԼԵԼԻՆ ԿԵԼԵԼԻՆ

L'INDUSTRIELLE

ԵԱՆԿԸՆ ՇԵՐՄԱՆՍԻՆՏԷՆ 1,500,000 ՖՐԱՆԿ

ԱՍԸԼ ՍԷՐՄԱՅԷ 5,000,000

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

ԵՄԱՆՈՒՄԱՆ ՄԱՍՏԱՎ ԿԵ ՀԱՅՐԱՆԱԹ ՄԱՐԿԻՆԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՕԼՈՒՄՈՒՇ
ԹԱՎԵԼԻՆԻ ՄԱՐԿԻՆԱԹ ՄԱՐԿԻՆԻ ԻՆԺԵՆԵՐԻՆԻ ԳԱՐԶԵՐԻՆԻ ԳՐԱՆԺԻՆԻ
ՆԱ ՍՈՐԱՊԸՆՄԱ ԼԷՏԵՆ ԽԱՆԸՆՄԱ 1, 2, 3, 4, ՆՈՒՄԵՐՈՒՄ ԽԱՐԵԼԻՆԱՆԷՅԷ
ԹԵՂԵՐԻՆԻ ԻՆԺԵՆԵՐԻՆԻ

ԵՏԻՐՆԷ ՎԷ ՇԱՐԴԻ ԲՈՒՄԷԼԻ ԱՃԷՆԹԷ ՎԷ ՄԻԿՈՒՐԹԻ

Գ. ՏԵԼԻԳԱԹՕՍ

ՏՕԴԹԷՕՐ ՕՆԵՆԻԿ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

Տօգթէօր Օնենիկ, Կ. Յ. Գաբա.
Մանենիկ ԷՖ. որ ուսումնասիրած է մաս.
նաւորապէս ներքին. մորթային և կա.
նանց հիւանդութիւններն պատիւ ու.
ի ծառայանել Արգոյ հաւարակութեան
թէ՛ հիւանդ կ'ընդունէ՝ ամէն օր Եէնի-
Գաբու Այ-Պայաճըար բողոց 40 թիւ
իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն չո.
րեքշաբթի և շաբաթ օրերը ժամը 8նէն
կերջը Պաճէ-Գաբու Չալըգեան Պողոս
ԷՖէնիկի դեղատանը:

Ձրի խորհրդակցութիւնը ժամը 8նէն
Յ. ամէն հինքշաբթի իւր բնակարանը և
երեքշաբթի օրերը Եսայեան Ճիվանի
էՖէնիկի դեղատանը ի Սամաթեայ:

ՏԷՐ ԵՆ ՏՆՕՐԷՆ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԲԱԵԱՆ

ԽՄԱՐԴԻՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

— 90 —

տարեկան Այթուն թաշը ընտիր գինի մ'է, եթէ
նախապէս չուր չես խառնած:

— Աստուած պահէ զիս այդ պիտի բան մը
ընելէ, մանաւանդ ձեր մեծութեան որ գի.
նեպանէ մը աւելի կը հասկընայ գինիէ:

— Շնորհակալ եմ մէջ բերած նմանո.
ղութեանդ, օն փոխանակ երկարօրէն շաղակ.
րատելու, գինի և միրգ բեր և հօճա նի.
կու երբ գալու ըլլայ, ըսէ որ ներս թող գայ:

— Գլխուս վրայ տէր իմ, հէյ տղաք շուտ
մառան իջէք՝ և Այթուն թաշի տակառէն գինի
գաշէցէք:

Տրապիզին մէջ կեցող երիտասարդներէ
մին անմիջապէս մառան վազեց:

Եէնիջերեաց պէտը զոր Էմին աղա պի.
տի կոչեմք, ներսի սենեակն անցնելով մէջ աւ.
ղի սեղանին գլուխը բազմեցաւ, հետեօրդներն
եւս նորա գէմը շարուեցան: Գինետան տէրն
Հաճի պապա երկու Միջօներու հետ կուժե.
րով գինի մի քանի տեսակ միրգեր բերելով
բոլորակ սեղանին վրայ դրաւ:

— Հաճի պապա ըսաւ Էմին աղա, գաղտ.
նի խորհուրդ ունինք, դուռը գոցէ և մեզ մի.
նակ թող. հսկէ որ մարդ չը վրդովէ մեր խոր.
հուրդը. ասկէ զատ մինչև որ մենք չը կան.
չենք ոչ ոք ներս մտնէ, բացի հօճա Նիկոլէն:

— 91 —

Գլխուս վրայ տէր իմ ըսելով, Հաճի պա.
պան դուռը գոցեց և դուրս ելաւ:

— Գինետան մէջ մեր Օճաքէն մարդ կայ
հարցուց պէտը իւր աշկոյմը նստող երիտա.
սարդ եէնիջերիին:

— Առայժմ մեզնէ հինգ ընկեր կայ դուր.
սը, կէս ժամէն ուրիշներ եւս պիտի գան:

— Շատ աղէկ, հիմա ձեզի գաղտնիք մը
պիտի հաղորդեմ, և այս գաղտնիքն միմիայն
ձեզ վստահելուս ապացոյցն ալ այն է որ մեր
խումբէն միայն զձեզ հետս առի այս գիշեր.
ուան խորհրդոյն որ պիտի ունենանք խօճա
Նիկոլի հետ այս գինետան մէջ. Նիկոլ, Օճաքին
հաւատարիմ լրտեսն է ի վաղուց, և շատ ծա.
ռայութիւններ մատուցած է մեզ. պէտք է
գիտնաք ընկերներ որ մեր 16րդ օճաքին վի.
ճակը շատ ծանր է. փոխանակ բոլոր օճաք.
ներն միանալու և մեր թշնամեաց դէմ ամրա.
պնդուելու եէնիջերեաց մէջ հեռ. ևատելութիւն
կը տիրէ:

— Իրաւ է, ըսաւ երիտասարդ Եէնիջերին
որ Իպիշ կը կոչուէր, ահաւասիկ Երսուլեմէ.
կերու օճաքն՝ որ մեր կուսակցութենէ զատուե.
լով, Գսան և մէկէրուն յարեցաւ:

— Շնորհիւ Նիկոլի միջամտութեան, դարձ.
եալ քիչ օրէն մեր նիզակալիցներն պիտի ըլ.
լան: